

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Móricz Pál*
Cím: *A régi Pest széthulló emlékei*

Forrás: *Magyarország*

Bp.

(Hely)

1929. IV. 13.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

" 18 "

Személy

Helyszám

308 1929

A régi Pest széthulló emlékei

Még alig néhány évtizeddel a Rózsa-téren, a Török császár-kávéháztól a pörköltkávé szállingó, ingerletes illatával belengedezte a Belváros bensőséges tércskéit, zeg-zugos keskeny utcácskáit, girlandos házacskaikat, cime-res homloku kapualjait. A „török-csacsi” kávé, a népszerű néhai jó *Némay* Anfal azonban már régesrég nem pörkölteti a kávé-t a szabad tűz felett forgatott óriási vas-gömbben. A belvárosi nótás fogadók, a dus kalmárboltok, a remekes mesterműhelyek, a Barátok-terén a hűs vizef csurgató kuttal együtt nyomtalanul elpusztultak. Tájékozatlanul, keseredetten forgatjuk a régi város-térképet. Csak itt, az öreg belvárosi templom környéke, milyen elképzelhetetlenül más volt az ölelkező, összefonódó keskeny ut-cácskáival? A kigyó-utcai, a szent koronát javító *Gossmann* ékszerész hajdani remekei-hez hasonlatos, gyönyörű kis öreg Belváros kicserélődött, darabokra tört. A régi kedves, szorgos, tisztos, mégis oly vidám, vendégsze-rető belvárosi lakosok tömegestől a felejtett sirokba vándoroltak. Éppen a picinyke, for-galmas Kigyó-utcában, amelynek egyik ol-dalát a főhercegi Klotild-palota felépítésével felismerhetetlenül levágták, hiába keressük a Thiel Antal, későbbi Summerer Gyula pi-cinyke boltját. Pedig a belvárosi nagyanyók főkötőikhez a kalárist, üveggyöngyöt, a fe-hérnyaku, lángolószemű, eladólányok pártá-jukhoz az aranycsipke s a csiszolt hamiskó

diszeket Summerer urnál vásárolták. A nagy papák, az apák névnapi, születésnap- házi-sapkájához, dohányzacskójához, pipaszár rőzsáihoz, a nagymamák, a mamák kézítés-

kájához, kefetartóihoz innét kerültek elő a színes, ragyogó, kedves kellékek. Ó, te felej-tett, divatból kiment ártatlan drága virág-nyelv! A belvárosi szépséges kisasszonyok Summerer-apónál szerezhettek olyan színes, ragyogó, finom gyöngyszemeket, amelyekkel virágos szép pénztárcát — mosolyos ölté-sekkel — kihimeztek annak a szívükhöz közeli, csokorbakötött nyakkendő, legény-nek...

★

A híres mézeskalácsos céhbéli *Beliczay*-mester, a *Márkus* főpolgármester komája, szintén a Kigyó-utcából származott el a külső Csányi-utcába. A régi Belvárosban *Beliczay* és a nagybajuszu *Sik* József voltak a leghi-resebb mézeskalácsosok. A *Sik* József méze-skalácsosboltja különben a borzongató hírü *Rottenbiller-ház* földszintjén volt. E ház eme-letéről egy időben sok életunt leugrott, ön-gyilkos lett. A nagynevű magyar gépgyáros és negyvennyolcas politikus, *Vidacs* János is itt csinálta a szörnyű halálugrást.

Annál békésebb volt a *Sik*-féle mézesbá-bos bolt hire. A nagybajuszu mézeskalácsos-nak valóságos pesti hírességek, körülrajon-gott belvárosi szépségek voltak a — leányai. A Kigyó-utcai mézeskalácsos *Sik*-kisasszo-nyok egymagukban megtestesítették a belvá-rosi levendula-illatu, mézeskalácsédességű romantikát. Akkori időben a bucsuk jelentő-

sebbek voltak. A terézvárosi, ferencvárosi bu-csukon nemcsak a gazdag *Beliczay*, *Sik* mes-ter is mindig felállította a mézeskalácsos sá-tort. Bár kapósak voltak a *Beliczay* ur re-mekelése, a nagyobb torlódás, sürgölődés in-kább a *Sik*-ek sátora körül zajlott. Pedig, hi-szen édesnek eléggé édes, virágosnak eléggé virágos volt a *Beliczay* mester hamvas aranszinű süteményei, mégis *Sik* mester Sá-torának nagyobb volt a vonzóereje. A *Sik*-kisasszonyok ugyanis mindig kivonultak a bucsura. A legnagyobbik *Sik*-lány, a *Gizus*, sarkigérő aranyos hajfonatával igazi szőke szépség volt. A középső lánynak, a bogár-szemű *Ninának* meg világosveres volt a haja. A legkisebbik szép nővér, *Aranka*, vi-szont méltán kiérdemelte nevét...

A mézesszivekkel, mézesbábokkal, mézes-lányérokkel rakoit sátorban, a bucsura szer-kesztett ünnepi ruháikban olyaténképp tró-noltak és mosolyogtak a szépséges *Sik*-kis-asszonyok, mintha arany kacsalalpon forgó tündérpalota lett volna az a mézeskalácsos-sátor. Annyi mézeskalácsot, mézesszivet csakugyan nem tudtak kivinni, hogy mind az utolsó darabig el ne kelt volna az a ten-gersok mézes-sütemény. Utóbb már magánál a terézvárosi bucsunál jóval hiresebbek, ne-vezetesebbek, kedvesebbek lettek a Kigyó-utcai háromszép mézeskalácsos-kisasszo-nyok... Az egyik bucsu alkalmával az éppen Pest-Budán szórakozó *Rudolf* trón-örökös, *Edward* walesi herceg (a későbbi angol király), *Károlyi* Pista gróf barátjuk vezetésével, szintén kísértáltak a Terézvá-

háziromda 1927 — 1695